

ONTWERP-BESLUIT ACTIVITEITEN LEEFOMGEVING
COMMENTAAR VAN DE VERENIGING GASTVRIJ TERSCHELLING.

De vereniging gasTvrij Terschelling heeft bij onderstaand commentaar het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) primair beoordeeld vanuit de relatie tussen de Omgevingswetgeving en de Mijnbouwwet, zoals deze naar verwachting zal komen te luiden nadat het door de Tweede Kamer aangenomen wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet tot wet zal zijn verheven.

Dit leidt tot een algemene opmerking (I) en een vraag (II) met betrekking tot het toepassingsbereik van de Omgevingswet ten opzichte van de Mijnbouwwet en vijf vragen en opmerkingen die op specifieke artikelen uit het BAL zijn gebaseerd (III t/m VII).

- I. Art. 1.4 van de Omgevingswet beperkt het besluit BAL tot activiteiten voor zover die vallen binnen het toepassingsbereik van de Omgevingswet.

Op pag. 106 van de Nota van Toelichting BAL staat dat het besluit niet van toepassing is op activiteiten die in de Mijnbouwwet zijn geregeld.

Art. 7a, lid 1 onder d van het door de Tweede Kamer aangenomen wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet (Kamerstuk 34 348) bepaalt dat (onder meer) op de Waddeneilanden geen vergunning wordt verleend als bedoeld in art. 2.1, eerste lid, onderdeel e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor zover die vergunning zou gelden voor een activiteit tot het oprichten van een mijnbouwwerk.

Art 1 sub n Mijnbouwwet omschrijft een mijnbouwwerk als een categorie van werken (1) ten behoeve van het opsporen en winnen van delfstoffen, (2) het opslaan van stoffen en (3) werken die daarmee samenhangen.

GasTvrij Terschelling is van mening dat onder ‘werken die met het opsporen, winnen en opslaan van (delf)stoffen samenhangen’ ook die werken dienen te worden begrepen die noodzakelijk zijn om de gewonnen delfstoffen, bijvoorbeeld aardgas, geschikt te maken om te worden toegevoegd aan het landelijk netwerk, zoals installaties om het gewonnen aardgas van bovenmatig CO₂ te ontdoen, aan de atmosfeer vrij te geven, dan wel te injecteren in de bodem. Het nuttig effect van de bij amendement-Jan Vos ingevoegde bepaling van art. 7a zou daaraan anders immers komen te vervallen, nu ook deze werken een aanslag op de kwetsbare omgeving van de Wadden meebrengen die art. 7a immers juist beoogt te voorkomen.

Bij het toepassingsbereik van de Omgevingswet ten opzichte van de Mijnbouwwet dient er daarom in te worden voorzien dat ook geen vergunning wordt verleend voor dergelijke gasverwerkingsinstallaties op en rond de Waddeneilanden, zowel offshore als onshore. Uit het BAL dient duidelijk te blijken dat geen vergunning zal worden verleend voor gasverwerkingsinstallaties op de Waddeneilanden. Indien het toepassingsbereik van de Omgevingswet een verwijzing naar de Mijnbouwwet zou vereisen, dient in het BAL te worden opgenomen dat gasverwerkingsinstallaties worden beschouwd als ‘werken die daarmee samenhangen’ als bedoeld in de definitie van de Mijnbouwwet art. 1.n sub 3.

- II. Het wetsvoorstel tot wijziging van de Mijnbouwwet in art. 7a heeft geen betrekking op het gebied buiten de Noordzeekustzone als bedoeld in art. 1.1 lid 1 Wet natuurbescherming (Natura-2000- gebied Noordzeekustzone).

Dat roept de vraag op, op welke wijze de Omgevingswet dan wel het besluit voorzien in bepalingen omtrent vergunningverlening (opsporing, winning, verwerking en opslag) buiten de Natura-2000 Noordzeekustzone.

De volgende vragen (cursief gedrukt) verwijzen naar de genoemde artikelen van het BAL:

- III. In Afd. 3.2.1, art. 3.4 lid 2 sub e, f en g BAL worden als niet-milieubelastende activiteit aangemerkt:
- e. onshore exploratie en exploitatie van delfstoffen als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Mijnbouwwet, in mijnen, groeven of met behulp van boorgaten,
  - f. offshore exploratie en exploitatie van delfstoffen als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Mijnbouwwet,
  - g. offshore ondergrondse gasopslag.

Art. 3.4 lid 3 luidt:

In afwijking van het tweede lid is het eerste lid wel van toepassing op:

- a. onshore ondergrondse gasopslag in natuurlijke aardlagen, waterhoudende grondlagen, zoutholtes en niet meer gebruikte mijnen,
- b. chemische en thermische verwerkingsactiviteiten en het opslaan van gevaarlijke stoffen dat daarmee samenhangt, en
- c. operationele voorzieningen voor het zich ontdoen van residuen, waaronder residu-vijvers of residubekken, die gevaarlijke stoffen bevatten.

Exploitatie van delfstoffen zoals aardgas gaat gepaard met het gebruik van milieubelastende stoffen, bijvoorbeeld wanneer CO₂ onttrokken moet worden aan het gewonnen aardgas om aan de norm in het leidingnet te kunnen voldoen, of indien chemicaliën nodig zijn om het aardgas uit de steenlagen waarin het is opgesloten, te kunnen ontsluiten.

Dit geldt in het bijzonder voor gaswinning op/rond Terschelling waar het CO₂-gehalte van het aardgas maar liefst 15% bedraagt. Om dit gas te kunnen gebruiken moet tenminste 13% CO₂ afgescheiden worden. Dit gebeurt met schadelijke, soms zelfs kanker- verwekkende, stoffen. En dit schadelijke CO₂-gas zal worden afgeblazen in de atmosfeer. Dit houdt in dat mijnbouwactiviteiten in dit gebied veroorzaken wel degelijk - onwenselijke – milieubelasting veroorzaken.

Daarnaast gaat delfstoffenwinning –zowel on- als offshore – per definitie gepaard met milieubelastende verkeersbewegingen, zowel op land als op zee. Verkeersbewegingen die flora en fauna in het bijzonder in het kwetsbare waddegebied verstoren.

VRAAG :

Waarom wordt exploitatie/exploratie van delfstoffen en offshore ondergrondse gasopslag volgens Afd. 3.2, art. 3.4 lid 2 sub e, f en g als een niet-milieubelastende activiteit aangeduid?

Waarom geldt de uitzondering van art. 3.4 lid 3 alleen voor onshore ondergrondse gasopslag en wordt dit offshore niet als een milieubelastende activiteit aangemerkt?

Waarop is hier het onderscheid gebaseerd tussen offshore (niet-milieubelastend) en onshore (wel milieubelastend) activiteit?

- IV. § 3.10.1 van het BAL (Mijnbouw) leidt tot een vraag over de ruime formulering dat onder milieubelastende activiteiten ook worden verstaan de in art. 3.274 lid 2 sub a en b genoemde andere activiteiten, terwijl in de Mijnbouwwet alleen wordt gesproken van een categorie van werken en werken die daarmee samenhangen.

In art. 3.274 BAL worden in lid 1 omgevingsvergunningplichtige milieubelastende mijnbouw activiteiten aangewezen. Lid 2 bepaalt:

- ‘ Een milieubelastende activiteit als bedoeld in het eerste lid omvat ook andere activiteiten die worden verricht op dezelfde locatie en die:
- a. hiermee rechtstreeks samenhangen, in technisch verband staan, en gevolgen kunnen hebben voor de emissies en verontreiniging, of
  - b. deze functioneel ondersteunen.’

De Mijnbouwwet omschrijft een mijnbouwwerk als:

- ‘ een categorie van werken (1) ten behoeve van het opsporen en winnen van delfstoffen en aardwarmte, (2) het opslaan van stoffen en (3) werken die daarmee samenhangen.’

VRAAG:

Welke regels gelden voor een separate gasverwerkingsinstallatie waarin het CO₂ percentage wordt bewerkt? (Het gas in de Noordzee in het gasveld Terschelling-Noord bevat een hoog percentage CO₂ (15%).

Valt dit onder een milieubelastende activiteit als bedoeld in art. 3.274 lid 2? Hoe verhoudt art. 3.274 lid 2 a en b zich tot de definitie van een mijnbouwwerk in de Mijnbouwwet in art. 1 sub n (3).

Wordt hier in het omgevingsbesluit ook (net als hierboven bedoeld in Afd. 3.2, art. 3.4) onderscheid gemaakt tussen onshore en offshore activiteit?

- V. Deze vraag betreft Hoofdstuk 7 en de formulering van de grens van de Noordzee en de zone tussen de laagwaterlijn en de duinvoet.

Art. 1 lid 1 van de Wet grenzen Nederlandse territoriale zee meet de territoriale Noordzee vanaf de laagwaterlijn, die loopt langs de bij eb droogvallende bodemverheffing die bij hoogtij onder water komt.

Hoofdstuk 7 BAL, dat van toepassing is op de Noordzee, sluit echter de zone tussen de duinvoet en de laagwaterlijn uit van de verplichting van een omgevingsvergunning. Artikel 7.10 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen) luidt immers:

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een beperkingengebiedactiviteit met betrekking tot het waterstaatswerk de Noordzee te verrichten, geldt voor de activiteiten, bedoeld in artikel 7.9, als verricht buiten de zone tussen de duinvoet en de laagwaterlijn.

VRAAG 3:

Wat is van toepassing op activiteiten in de zone tussen de duinvoet en de laagwaterlijn als bedoeld in art. 7.10.?

Is het antwoord te vinden in hoofdstuk 6, dat handelt over waterstaatswerken in beheer bij het Rijk? Daar is echter in art. 6.2.b bepaald dat het niet van toepassing is op activiteiten waarop hoofdstuk 7 (Noordzee) van toepassing is.

Valt deze strook tussen duinvoet en laagwaterlijn daarmee niet tussen wal en schip?

Voorkomen moet worden dat dit specifieke, ecologisch belangrijke, terrein buiten de regelgeving valt en onbeschermd blijkt tegen – bijvoorbeeld – delfstofwinning en andere mijnbouw-gerelateerde activiteiten.

VI. Hoofdstuk 7: Noordzee. Afd. 7.2 oogmerken.

In lid 3 zijn de regels in afdeling 7.2 over mijnbouwactiviteiten beperkt tot:

- a. het waarborgen van de veiligheid, en
- b. de evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Het in het kader van de behandeling van de wijziging van de Mijnbouwwet door de Tweede kamer aangenomen amendement-Van Tongeren c.s. dat natuur- en milieubelangen in de Mijnbouwwet beoogt te beschermen heeft tot gevolg dat de regels van afdeling 7.2 van het BAL te beperkt zijn.

OPMERKING

Het verdient aanbeveling om sub a aan het waarborgen van de veiligheid toe te voegen de waarborg voor de belangen van natuur en milieu.

VII. § 7.2.9 Mijnbouwactiviteiten

Artikel 7.67 bepaalt dat het plaatsen van een mijnbouwinstallatie in het oppervlaktewaterlichaam de Noordzee en het verrichten van een verkenningsonderzoek met gebruikmaking van kunstmatig opgewekte trillingen in dat oppervlaktewaterlichaam mijnbouwactiviteiten zijn als bedoeld in artikel 7.1.

In art. 7.68.a is het verbod, om zonder een omgevingsvergunning een mijnbouwactiviteit te verrichten, beperkt tot het plaatsen van een mijnbouwinstallatie die geheel of gedeeltelijk boven het wateroppervlak uitsteekt.

VRAAG:

Welk regime geldt voor onderzeese installaties?

Waarom geldt het verbod om zonder omgevingsvergunning een mijnbouwinstallatie te plaatsen niet voor installaties onder de wateroppervlakte? Ook een dergelijke installatie heeft effecten op de omgeving, zowel op het milieu als op zaken als geluid en veiligheid.

Leveren de 'kunstmatig opgewekte trillingen' zoals bijvoorbeeld bij fracking worden toegepast – geen schade op, ongeacht of de installatie zich onder de wateroppervlakte bevindt, dan wel daarboven uitsteekt?

Terschelling, 14 september 2016